

števila deželne in državne zastave; došla je iz Ljubljane vojaška godba našega domačega polka; z vrha pri razvalini oznanjal je strel tudi okolici vesel praznik. Ob 10. uri zjutraj vršilo se je blagoslovljenje novega, z zelenjavo in zastavami bogato okinčanega poslopja v navzočnosti vse duhovščine, uradov, meščanov in velike množice vnanjega ljudstva. — Lepo, dva nadstropja visoko poslopje stoji prav na mestu poprejšnjih šol na velikem trgu. Vsi prostori so svitli in zbokani na železnih tramovih (traverzah). Pri tleh na desni od vhoda je lepa prostorna zbornica za mestni zastop, potem se uvrstijo pisarna županova, stražnica in zbornica gospodarskega odbora in blagajnica, razun tega še stanovanje za stražnika. — V prvem nadstropju so 4 prostorne sobe za dekliško, v drugem nadstropju pa 4 enake sobe za deško šolo. Stopnice so zložne hrastove, drugi vnanji tlak je iz tržaškega brusnika. — Vse poslopje je kinč mesta in neminljiv spominek modrega gospodarskega odbora pod vodstvom res spretne roke velezaslužnega župana dr. Samec-a.

Ob eni popoldne bilo je v novem poslopju kosilo za več kot 50 gostov, med temi bila sta tudi deželna poslanca dr. Poklukar in Potočnik, načelnik okr. glavarstva dr. Rühling, drugi uradniki, očetje frančiškani — učitelji šole — in prav mnogo število meščanov, katerim se je na obrazu bralo veselje, da je dokončano lepo in mestu koristno delo, ne da bi bili zato imeli zdaj ali v prihodnje plačevati doklad ali družih posebnih doneskov, ker dobro gospodarstvo gospodarskega odbora storilo je mogoče, iz prihranjenega denarja plačati vse lepo novo poslopje. — To je gotovo prikazen, kakoršne ne najdemo z lepo pri katerem novozidanem šolskem poslopju in zato so smeli meščani po pravici veseliti se lepega dela in zato se je prav po zasluženju napivalo modremu županu dr. Samec-u in izvednemu gospodarskemu odboru. — Napilo se je pa enako v duhu vseh prijateljev šolstva in naše dežele in iz srca vseh navzočih velezaslužnim šolskim učiteljem, prečastitim gospodom oo. frančiškanom, da jih Bog ohrani šoli tudi v prihodnje!

V Gotnici bil je 28. avgusta t. l. izvoljen za župana gospodar Pavel Mihič, za svetovalca pa posestnika Jože Weber in Karol Nosan.

Iz Knežje Lipe 19. sept. — Pri današnji volitvi občinskega zastopa našega izvoljen je bil za župana posestnik Mihael Lakner, gospodarja Janez Göstel in Andrej Lakner pa za svetovalca.

Iz Loga na Kočevskem. — Pri občinski volitvi 21. septembra t. l. zopet izvoljen je bil za našega župana posestnik in krčmar Mihael Rupe iz Loga, za svetovalca pa gospodarja Jurij Lakner in Miha Rozman.

Iz Ljubljane. — Vsaka reč ima svoj konec in tako je, hvala Bogu, do svojega konca došel pretekli ponedeljek kranjski deželni zbor. — Dolgo je umiral, večina skušala je še v svoji oporoki naslednikom svojim nakladati dolžnosti, kovati jih v vezi pogodeb posebno gledé nemškega ljubljanskega gledišča, gledé ponemčevanja šol in gledé farnih ubožnih zakladov, toda upamo, da se bode prihodnji deželni zbor, voljen po prosti volji naše dežele, vedel držati vseh svojih pravic in se ne briga za naredbe sramotne za sebi in drugim pravičen prost narod, žaljiv za cerkev, vse čase največjo podpornico in dobrotnico ubogih. — „Novice“ tedaj od julija meseca leta 1877. morejo zapisati prvi in edini veseli dan minulega deželnega zbora, to je, dan 9. meseca septembra 1882. leta — konec nenaravnega — zбора, s trdnim upanjem, da se deželi naši in slovenskemu narodu tak deželni zbor nikdar več ne vrne. — Bogate skušnje iz nesrečne naše pre-

teklosti, modro in odločno postopanje naših poslancev pa bister razum in živa zavest našega naroda nam daje popolno poročstvo za boljšo prihodnost.

— (*V zadnji seji deželnega zbora*) odgovoril je gospod deželni predsednik na predložene mu interpelacije. Pred vsem izrekel je na vprašanje zarad šolskih nadzornikov: da po njegovem osebnem mnenji ni pomislika zoper to, da bi se število nadzornikov v smislu interpelacije ne zmanjšalo, da je pa vendar stvar prevažna ter treba še preiskav in natančnega prevdarka prednosti in težav take naprave, predno se vlada za to odloči.

Na vprašanje zarad nemškega „Schulvereina“ odgovoril je gospod deželni predsednik, mislimo, da po nalogu došlemu mu od više strani: „da ‚Schulverein‘ po znanih dogodbah ni prestopil postave, ne svojih pravil“. — Na ostali dve interpelaciji ni mogel odgovoriti gospod predsednik zarad prekratkega časa za potrebne izvedbe, obljubil pa je po moči vstreči željam, izrečenim v interpelacijah.

— (*Narodni naš trgovec gospod Ferdinand Souvan*) kupil je, kakor čujemo, grajščino Volčji potok pri Kamniku. Za volitev v velikem posestvu pridobi s tem naš narod zmiraj zanesljiv glas.

— (*Volitve v mestni zbor novomeški*) vršiti se imajo prihodnji petek in soboto. Nemškutarji doli agitirajo na vsa kola, narodnjakov pa, ki bi se mogli in smeli odločno postaviti za našo reč z vso odločnostjo, je premalo, akoravno vemo, da meščanstvo po gromoviti svoji večini naravno in po svojem mišljenju stoji za narod. Po vsem je tedaj zdaj in dokler znani tamošnji uradniki smejo delati, nakaznovani zoper vsa načela sedanje vlade, še ni pričakovati odločne narodne zmage, vsikakor pa uže zdaj pričakujemo pomenljivega napredka.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesarjevič Rudolf z nadvojvodinjo Stefanijo odpeljal se je zopet v Prago. Zopet je tukaj veliko visokih gospodov: Oton, kralj gerški, Milan, kralj srbski, princ Viljem pruski, konečno tudi japonski princ Arisugara. — Včeraj bilo je grškemu kralju na čast sijajno kosilo pri cesarju, pruski princ pa se je uže prej odpeljal, spremil ga je cesar na kolodvor. — Minister dr. Pražak povzdignjen je vsled podeljenega mu reda železne krone druge vrste v baronski stan. — Presvitli cesar podati se ima, kakor časniki trdijo, dne 17. t. m. v Budim-Pešt, ker se kmalu potem (25. t. m.) prične zborovanje skupnih delegacij; čuti je bilo, da se bode to leto mnogo manj zahtevalo pri delegacijah za skupne, poglavito vojaške potrebe, kakor preteklo leto; s tem bi se tudi našredni deficit v državnem zboru primerno zmanjšal. — Tukajšnji mestni zbor, ki je uže marsikatero uganil, sklenil je, da mestna „Hypotheekenbank“ na ogerske državne papirje ne sme dovoljevati posojil, toda zopet se čujejo glasovi, da se ima ta čudni sklep preklicati. — Najimennitnejša dogodba tega tedna je ta, da je od obeh zbornic državnega zbora sprejeta postava o premembi volilne postave za državni zbor zadobila najvišje potrjenje. — S tem je tudi dejansko vničeno ono, po nekdanjem mnenju ustavoverne stranke neodstranljivo zavarovanje vedne večine nekdanje ustavoverne stranke. — Prihodnji državni zbor bo — to zdaj lahko za gotovo trdimo — naj se uže voli poprej ali kasneje — še bolj pomnožil sedanjo desnico državnega zbora, državi naši in skupini avstrijskih narodov na korist.

Iz Prage. — Odločni govor novoizvoljenega župana Czerny-a sprejeli so narodni krogi z veseljem in zadosatenjem, nemški krogi pa kričé in nekateri njihovi časniki trdijo, da hočejo nemški pristaši izstopiti iz mestnega zbora. Govor županov se glasi: „Sin devetnajstega stoletja, katero je do zmage pripeljalo načelo narodne enakopravnosti, izrastel v narodnih tradicijah in poln duha onih, ki so narod zopet probudili, javno izjavljam tukaj pred njegovo prevzvišenostjo kot zastopnikom Njegovega Veličanstva in pred vsem zborom, da je moja najbolj vroča želja, da se naše zgodovinsko mesto, naša stara, ljubljena slovanska Praga dalje razvija in tako stopinjo razcveta doseže, da more svoj glavni nalog na meji nemškega in slovanskega bitja spolniti. Ne razumem te naloge po nauku, po katerem bi se med tema dvema narodoma morala v Evropi vojska vojskovati in bi mi bili poklicani, to vojsko vojskovati tako, da bi zmagovalec premaganemu stopil na vrat. Ne želim, da bi zlata Praga, v kateri živite obe narodnosti uže stoletja, bila bojišče, namenjeno v to, da bi se naroda med seboj pobijala in ščuvala, temveč obema bojišče, da se povzdigneta do najvišje svetlobe prosvete do idealov miru, umetnosti in vseh blagih ciljev.

Iz Trsta. — Včeraj pričela se je tukaj tudi začasna mlekarska in sirarska razstava, pri kateri so navzoči razun družih izvedencev tudi naš gorenjski strokovnjak za ta izdelek, gospod župnik Janez Mesar, nalašč za to naprošen po vladi. Sicer se tukajšnja razstava zdaj bolj in bolj redko obiskuje. Le ena rožica v Trstu še zmiraj dobro raste in še tudi tu in tam cvet pokaže, to je „marjetica“, v kupčiji čislana, ker se iz nje izdeluje štupa zoper bolhe, pri lahonih pa je to znamenje vroče želje po rešitvi iz rok tujstva in po združenji z „edino Laško“. — Naša „irredenta“ tedaj še pri vsaki priliki pomalja roge. Pred vsem je nasproti uradnim izjavam tržaške policije, po katerih bi se bilo na barki „Galegiant“ zgolj po nesreči pripetilo težko ranjenje dveh vojakov, v tej zadevi zaslišani kapelnik Čansky svoje prepričanje izrekel, da se gre tu zopet prav gotovo za nov atentat, pa ne za nesrečen slučaj. Tržaška policija pa se je tako potrudila za dobro ime lahonov, da je celó preiskavala po hišah, izvedeti, kdo je širil vesti, da bi bil to atentat. — Druga dogodba pa zadeva podporo za poškodovane po povodnji, privolil je namreč tržaški mestni zbor za Tirolce in Korošce 1000 gold.; „irredentovskemu“ „Cittadino“ pa to ni prav, da se podpirajo one s Trstom samo „statistično“ vezane dežele, „ne pa privoli podpore za po povodnji poškodovane Benečane, katere s Trstom veže tista narodnost in bratovska kri“. — „Cittadino“ tedaj vidi samo papirnato zvezo med Trstom in državo in prezira vse dogodbe in žrtve petstoletne zgodovine. — Enako pa „Cit.“ prezira popolnem, od kod dohaja Trstu poglavitni del prebivalstva, izvzemši nekaj markérjev, kletarjev in skoraj vseh uradnikov in slug pri Lloyd in magistratu, ki so, hvala modrosti gospodarstva preteklega časa, ne samo pravi Lahi po krvi in jeziku, ampak tudi po svoji „edino-laških“ političnih idealih; največi del tržaškega prebivalstva razun judov in tujcev pa so naseljeni Slovenci in Hrvatje, ki so se laščine naučili in katerih otroke uže, zopet hvala državoljubno osnovanemu šolstvu, proklamirajo za Lahe prave korenine, da imenu le dodajo kakovi „i“ ali „ini“.

Vse to priča, da se v Trstu še prav izvrstno počuti staro, za Avstrijo „velezaslužno“ gospodarstvo.

Laška. — Pričeti se imajo tukaj volitve za državni zbor in zato se je radovedno pričakovalo, kaj bo pove-

dal v svojem govoru ministerski predsednik Depretis pri svojih volilcih v Stradeli, kjer so njemu na čast priredili veliko pojedino. Govor njegov bil je obširen in opomnil je na marsikaj ugodnega iz preteklosti svojega vladanja, kakor: na prenaredbo volilne postave, na odpravo davkov od melenja ter obetal za prihodnost: odpravo posilne veljave državnega denarja ter znižanje ali odpravo najbolj težavnih davkov; trdil je, da država in ustava ne bode nikdar nasprotovali izboljševanju na političnem in socijalnem polji.

„Razmere z vsemi državami — je rekel — so izvrstne, Laška ostala je zvesta skupini veleoblast, izrekoma sredoevropskih, ki se toliko zanimajo za vzdrževanje miru. Te zveze bodo toliko tesneje vsled predstoječe družinske zveze kraljeve rodovine laške in bavorske“. Sklepal je minister svoj govor z napitnico na kralja in njegovo rodovino.

Iz Egipta. — Angleška vojska razun 10.000 mož ima se kmalu vrniti domu. Preiskava zoper glavarje in načelnike upornikov in pri pouzročnikih umorov se nadaljujejo in izpovedbe so, kakor pravijo, dokazale, da so uporniki bili v nepretrgani zvezi s sultanom turškim tudi potem, ko je ta proglasil Arabi-pašo za upornika. Časniki hočejo vedeti, da Angleži ravnaajo z Arabi-pašo tako trdo, kakor z navadnim velikim hudodelnikom, in obče se sklepa iz tega ravnanja, da ga hočejo vsikakor na smrt obsoditi. — Komisije zarad povračila škode, nastale vsled vojske in požarov, imate ustanoviti se dve: ena, katera bo imela preiskavati in ceniti škodo, druga pa, ki bo imela še bolj težavno nalogo, posvetovati se, kje bi se našel denar za povračilo škode, ker egipčanska vlada se neki odločno brani ta povračila na-se vzeti. Vse to kaže, da vkljub končani vojski homatij v Egiptu še ne bo prav kmalu konec.

XVIII. izkaz doneskov

za spominek dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega.

Nabral in poslal preč. gospod dekan Jan
v Dolini:

Gospod Svet Ivan	1 gld. — kr.
„ Klemenc Franc	1 „ — „
„ Koželj Anton	1 „ — „
„ V. Borštner, c. k. profesor v Ljubljani, v čitalnici v Celovcu nabral	8 „ — „
„ Nakus Josip, župnik na Planini pri Vipavi	3 „ — „

Skupaj 14 gld. — kr.

K temu v zadnjem listu izkazanih 1413 „ 30 „

Skupaj do zdaj . 1427 gld. 30 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 7. oktobra 1882.

Hektoliter: pšenice domače 8 gold. 10 kr. — banaške 9 gold. 97 kr. — turšice 6 gold. 80 kr. — soršice 6 gold. 70 kr. — rži 5 gold. 36 kr. — ječmena 4 gold. 71 kr. — prosa 5 gold. 53 kr. — ajde 5 gold. 53 kr. — ovsa 2 gold. 60 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.